

שֶׁל מִלֶּאֶךְ הַמּוֹת, הִרְג אֶת אָחִיו, וְהוּא בְּצִדוֹ, וּמִמֶּנּוּ כָּל הַמְדוּרִים הִרְעִים וּמִזִּיקִים וְשָׂדִים וְרוּחוֹת בָּאִים לְעוֹלָם.

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, קִיֵּן - קִין שֶׁל מְדוּרִים רְעִים שֶׁבָּאוּ מִצִּד הַטְּמֵאָה לְעוֹלָם, וְאַחַר כֵּן הִבִּיאוּ קִרְבָּן. זֶה הַקָּרִיב מִצִּד שְׁלוֹ, וְזֶה הַקָּרִיב מִצִּד שְׁלוֹ. זֶהוּ שִׁכְתוּב וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קִין מִפְּרִי הָאֲדָמָה וְגו'. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים, מָה זֶה מִקֵּץ יָמִים? זֶהוּ קֵץ כָּל בְּשָׂר. וּמֵיִהוּ זֶה? מִלֶּאֶךְ הַמּוֹת. וְקִיֵּן מֵאוֹתוֹ קֵץ יָמִים הִבִּיאוּ קִרְבָּן. דְּוָקָא שְׂאֵמַר מִקֵּץ יָמִים וְלֹא אָמַר מִקֵּץ יָמִין. וְלָכֵן פְּתוּב בְּדִנְיָאֵל (דְּנִיָּאֵל יב) וְאַתָּה לָךְ לִקְצֵי וְתַנּוּחַ וְתַעֲמֹד לְגִזְרָךְ. אָמַר לוֹ, לִקְצֵי הַיָּמִים אוֹ לִקְצֵי הַיָּמִין? אָמַר לוֹ, לִקְצֵי הַיָּמִין. וְקִיֵּן הִבִּיאוּ מִקֵּץ הַיָּמִים.

וַיָּבֵא קִין מִפְּרִי הָאֲדָמָה, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר וּמִפְּרִי הָעֵץ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מִפְּרִי הָאֲדָמָה, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר (ישעיה ג) אוֹי לְרָשָׁע רַע כִּי גָמוּל יִדְּיוֹ וְגו'. (כִּי פְרִי מַעַלְלֵיהֶם יֹאכְלוּ. פְּרִי מַעַלְלֵיהֶם יֹאכְלוּ - זֶה מִלֶּאֶךְ הַמּוֹת יֹאכְלוּ). (גְּמוּל יִדְּיוֹ - זֶה מִלֶּאֶךְ הַמּוֹת. וְעֵשָׂה לוֹ - שְׁנַמְשָׁךְ) עֲלֵיהֶם וַיִּדְבַּק בָּהֶם לְהִרְג אוֹתָם וּלְטַמֵּא אוֹתָם. וְעַל זֶה קִיֵּן הַקָּרִיב מִצִּדוֹ. וְהִבֵּר הִבִּיאוּ גַם הוּא מִבְּכּוֹרוֹת - לְרִבּוֹת הַצִּד הַעֲלִיּוֹן שֶׁבָּא מִצִּד הַקִּדְשָׁה [מִצִּד קְדוּשָׁה], וְלָכֵן וַיִּשַׁע ה' אֶל הֶבֶל וְאֶל מִנְחָתוֹ וְאֶל קִין וְאֶל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה. לֹא קִבַּל אוֹתָם [אוֹתוֹ] הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְלָכֵן וַיִּחַר לִקְצֵי מֵאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו. שְׁהָרִי לֹא הִתְקַבְּלוּ פָּנָיו, אוֹתָם פָּנִים שֶׁל צִדוֹ, וְקִבַּל אֶת הֶבֶל. וְלָכֵן פְּתוּב וַיְהִי בְּהִיּוֹתָם בְּשָׂדֵה. בְּשָׂדֵה זֶה הָאִשָּׁה, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר (דְּבָרִים כב) כִּי בְּשָׂדֵה מִצְאָהּ. וְקִיֵּן קָנָא עַל הַנִּקְבָּה הִתְרָה שְׁנוּלְדָה עִם הֶבֶל,

דְּאִיהוּ חוֹיָא בִישָׂא. (וְהֵבֵל בְּרֵא דְאָדָם) הָהוּ. וּבְגִיֵּן דְּקִיֵּן אֶתְא מִסְטָרָא דְּמִלֶּאֶךְ הַמּוֹת קְטִיל לִיה לְאַחוּי. וְהוּא בְּסְטָרָא דִּילִיה. וּמִנִּיה כָּל מְדוּרִין בִּישִׁין וּמִזִּיקִין וְשָׂדִין וְרוּחוֹת אֶתְקִיֵּן לְעֵלְמָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, קִיֵּן, קִיֵּן דְּמְדוּרִין בִּישִׁין דְּאֶתוּ מִסְטָרָא דְּמִסְאָבָא לְעֵלְמָא. וּלְבַתֵּר אֵייתִיאוּ קִרְבָּנָא. דָּא אֶקְרִיב מִסְטָרָא דִּילִיה וְדָא אֶקְרִיב מִסְטָרָא דִּילִיה. הָדָא הוּא דְּכִתִּיב וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קִין מִפְּרִי הָאֲדָמָה וְגו'. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים, מָאי מִקֵּץ יָמִים, דָּא הוּא קֵץ כָּל בְּשָׂר. וּמֵאֵן אִיהוּ דָּא מִלֶּאֶךְ הַמּוֹת. וְקִיֵּן מֵהֵהוּא קֵץ יָמִים אֵייתִי קִרְבָּנָא. דִּיִּיקָא דְּקָאֲמַר מִקֵּץ יָמִים וְלֹא אָמַר מִקֵּץ יָמִין. וּבְגִיֵּן כֵּן פְּתוּב בְּדִנְיָאֵל (דְּנִיָּאֵל יב) וְאַתָּה לָךְ לִקְצֵי וְתַנּוּחַ וְתַעֲמֹד לְגִזְרָךְ. אָמַר לִיה לִקְצֵי הַיָּמִים אוֹ לִקְצֵי הַיָּמִין. אָמַר לִיה לִקְצֵי הַיָּמִין. וְקִיֵּן מִקֵּץ הַיָּמִים אֵייתִי. (דף נד ע"ב)

וַיָּבֵא קִין מִפְּרִי הָאֲדָמָה. כְּמָה דְּאֶתְא אָמַר וּמִפְּרִי הָעֵץ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מִפְּרִי הָאֲדָמָה כְּמָה דְּאֶתְא אָמַר, (ישעיה ג) אוֹי לְרָשָׁע רַע כִּי גָמוּל יִדְּיוֹ וְגו'. (כִּי פְרִי מַעַלְלֵיהֶם יֹאכְלוּ. פְּרִי מַעַלְלֵיהֶם יֹאכְלוּ דָא מִלֶּאֶךְ הַמּוֹת יֹאכְלוּ) (ג"א גְּמוּל יִדְּיוֹ דָא מִלֶּאֶךְ הַמּוֹת. וְעֵשָׂה לוֹ דְּאֶתְמִשָּׁךְ) עֲלֵיהֶם וַיִּדְבַּק בָּהֶם לְהִרְג אוֹתָם לֹא לְקָטְלָא לֹא וּלְסָאָבָא לֹא. וְעַל דָּא קִיֵּן אֶקְרִיב מִסְטָרָא דִּילִיה.

וְהִבֵּר הִבִּיאוּ גַם הוּא מִבְּכּוֹרוֹת לְאַסְגָּאָה סְטָרָא עֲלָאָה דְּאֶתְיָא מִסְטָר קְדוּשָׁתָא (ד"א מִסְטָרָא קְדוּשָׁא). וּבְגִיֵּי כֵּן וַיִּשַׁע יי אֶל הֶבֶל וְאֶל מִנְחָתוֹ וְאֶל קִין וְאֶל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה. לֹא קִבַּל (לֹא) (ד"א לִיה) קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְעַל דָּא וַיִּחַר לִקְצֵי מֵאֹד. וַיִּפְּלוּ פָּנָיו דְּהָא לָא אֶתְקַבְּלוּ אֲנָפוּי, אֲנָפוּי אֲנָפוּי